

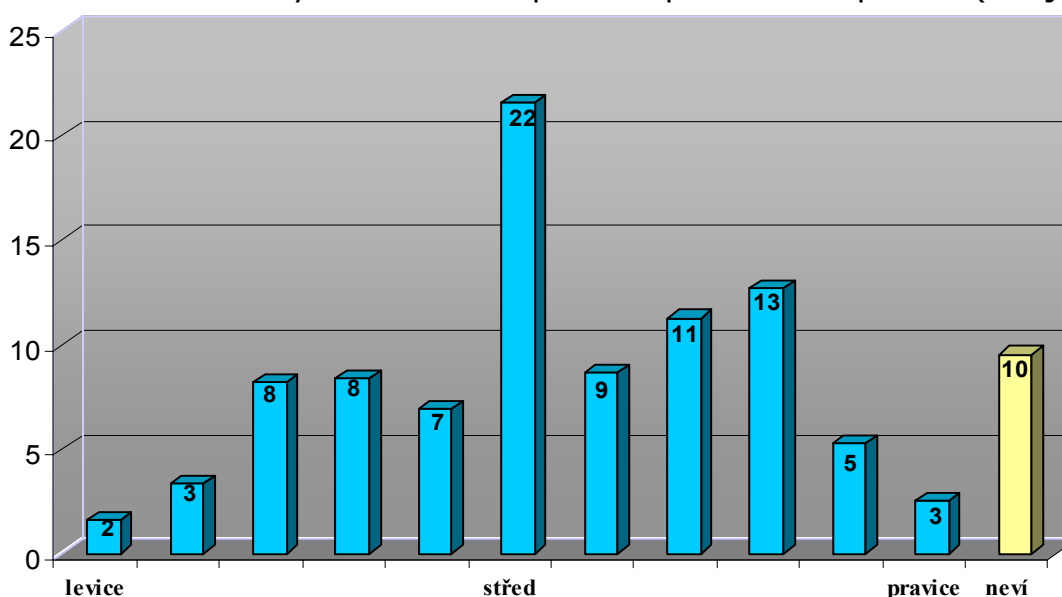
Levo-pravá orientace obyvatel ČR

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázky:	<i>PO.2</i>
Termín terénního šetření:	<i>12. – 19. dubna 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1043</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>4. června 2004</i>
Kód tiskové informace:	<i>po40604</i>
Zpracoval:	<i>Jiří Vinopal</i>

Obecná politická orientace obyvatel ČR je tématem, které CVVM soustavně sleduje dotazem: „V politice lidé někdy hovoří o pravici a levici. Kam byste se sám zařadil na této stupnici?“

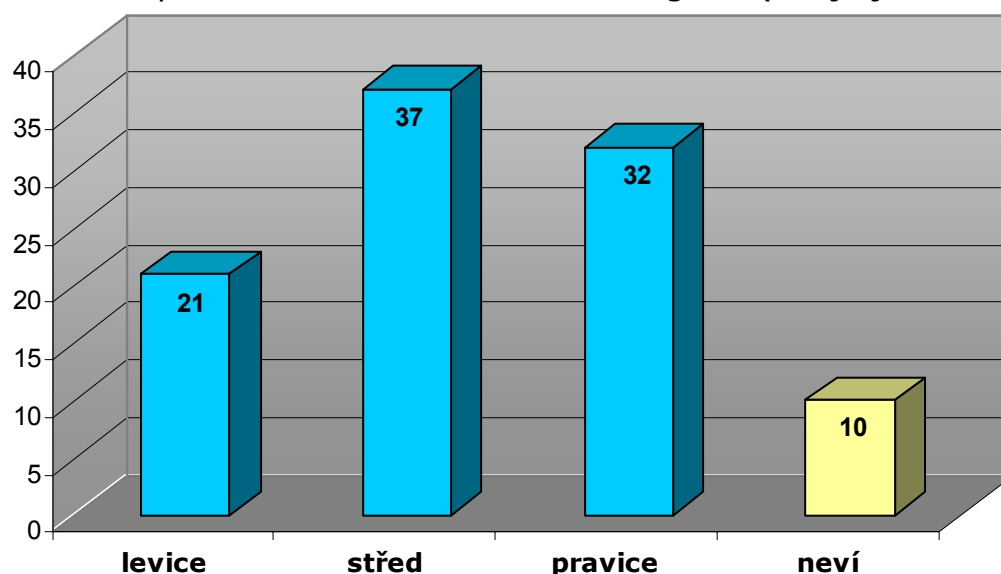
Výsledky otázky vykazují poměrně běžné rozložení, kdy nepočtenější skupina lidí vyjadřuje průměrné hodnoty (22 %) a směrem k vyhraněným stanoviskům se jejich počet zmenšuje. Do obou extrémních kategorií se zařazuje dohromady jen 5 % ze všech respondentů.

Graf 1: Rozložení obyvatel na levo-pravém politickém spektru (údaje v %)

Pokud bychom se pokusili o zhuštění a zjednodušení této informace, můžeme původní kategorie sloučit a mluvit pak pouze např. o pravici, středu a levici. Při takovém pohledu na získaná data se ukáže, že za levicové se (jako obvykle) označilo o něco méně respondentů, nežli za pravicové, což je názorně vidět z následujícího grafu:

Graf 2: Levo-pravá orientace - sloučené kategorie (údaje jsou v %)

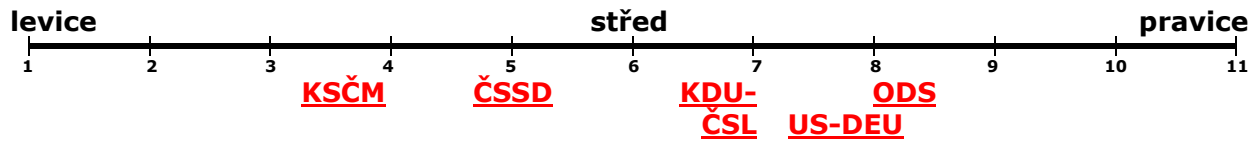
Tabulka 1 pak naznačuje srovnání aktuálního šetření sebezařazení občanů na škále levice-pravice s výsledky předchozích výzkumů. Je zvláštní, že ačkoli si lidé pod pojmy levice a pravice představují často i velice rozdílné věci, souhrnné výsledky otázky, kam by se sami zařadili, jsou velice stálé. Absolutní čísla ani vzájemný poměr mezi počtem levicově a pravicově orientovaných se totiž v průběhu času nijak výrazně nemění.

Tabulka 1: Levo-pravá orientace – srovnání (údaje v %)

	02/10	03/10	04/01	04/06
Levice	21	23	22	21
Střed	41	38	38	37
Pravice	29	30	31	32
neví	9	9	9	10

Obecně je možné konstatovat, že situování se na levo-pravém politickém spektru u většiny lidí velice úzce souvisí s politickými preferencemi, mnozí si dokonce za pojmy levice a pravice dosazují některé politické strany (nejčastěji KSČM a ODS), se kterými je mají tradičně spojené. Proto

zřejmě nepřekvapí závěr, že sympatizanti KSČM se zařazují nejvíce vlevo, příznivci ČSSD a KDU-ČSL nejbližší ke středu, zatímco sympatizanti ODS a US-DEU naopak doprava. Pokud bychom tedy na levo-pravé spektrum zařadili samotné skupiny sympatizantů jednotlivých politických stran, pak by stupnice vypadala následovně:

Z hlavních sociodemografických ukazatelů je politická orientace výrazněji ovlivněna pouze věkem a vzděláním respondentů. Zjednodušeně lze říci, že do levé poloviny spektra se zařazují především lidé staršího věku a ti s nižším dosaženým vzděláním, se vzrůstajícím vzděláním lze pozorovat tendenci situovat se spíše doprava. Jeden zajímavý rozdíl lze najít i mezi muži a ženami: Ženy se obecně zařazují blíže ke středu stupnice, nežli muži. To má za následek, že mezi muži lze najít jak více levicově, tak více pravicově vyhraněných, nežli mezi ženami, které tíhnou spíše k neutrálnímu stanovisku.